

yapılan bu işlerin bedellerinin davalı idarece ihale keşfinin dolması gerekçe gösterilerek ödenmediğini; iş sahibi idarenin talimatı ile ve idare yararına yapılan işler olduğu açık olan bu işlerin bedellerinin ödenmemesinin, bedelsiz bırakılmasının iş sahibinin zenginleşmesine neden olduğunu; sözleşme dışı yapıldığı kabul edilen ancak idarenin iradesi ve talimatıyla ve idare yararına yapılan ve vekâletsiz iş görmeye ilişkin tüm şartları taşıdığı açıkça görülen bu

işlerin BK'nın 410 ve devamı maddeleri uyarınca bedellerinin ödenmesi gerektiği

15. Hukuk Dairesi

2017/566 E. , 2017/1757 K.

.

“İçtihat Metni”

Mahkemesi :Ticaret Mahkemesi

Yukarıda tarih ve numarası yazılı hükmün temyizen tetkiki taraf vekillerince istenmiş ve temyiz dilekçelerinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla dosyadaki kağıtlar okundu gereği konuşulup düşünüldü:

– K A R A R –

Dava, eser sözleşmesinden doğan sözleşme dışı işten kaynaklanan iş bedeli alacağının tahsili talebinden ibarettir. Davacı şirket yüklenici, davalı idare ise iş sahibidir. Davacı yüklenici vekili; taraflar arasında “... (II)'nin işi”ni en uygun teklif veren firma olarak davacının yüklendiğini; işin, sözleşme doğrultusunda tamamlandığını ve kesin hesabı yapılarak işin teslim edildiğini; söz konusu iş kapsamında ve işe ilave olarak davalı idarenin iradesi ve talimatı ile aynı neviden metrajları açıkça belirlenen işlerin yapıldığını; buna ilişkin tutanak tutulduğunu ve bu tutanağa bağlı olarak 11.12.2007 tarihli Olur'un hazırlandığını, yapılan bu işlerin bedellerinin davalı idarece ihale keşfinin dolması gerekçe gösterilerek ödenmediğini; iş sahibi idarenin talimatı ile ve idare yararına yapılan işler olduğu açık olan bu işlerin bedellerinin ödenmemesinin, bedelsiz bırakılmasının iş

sahibinin zenginleşmesine neden olduğunu; sözleşme dışı yapıldığı kabul edilen ancak idarenin iradesi ve talimatıyla ve idare yararına yapılan ve vekâletsiz iş görmeye ilişkin tüm şartları taşıdığı açıkça görülen bu işlerin BK'nın 410 ve devamı maddeleri uyarınca bedellerinin ödenmesi gerektiğini; bu nedenle, 850.000,00 TL'nin 11.12.2007 tarihinden itibaren ticarî faiziyle birlikte tahsiline karar verilmesini, talep ve dava etmiş, davalı idare vekili; dava konusu talebin zamanaşımına uğradığını; idarece, "... davacıya ihale edildiğini; işin kapsamı dâhilinde tüm imalâtların dikkate alınarak davacıya tüm ödemelerin yapıldığının tespit edildiğini; geçici ve kesin kabulleri tamamlanmış iş için davacının hiçbir alacağının bulunmadığını; Ankara 6. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2009/426 Esas sayılı dava dosyasında yapılan bilirkişi incelemesinde davacının hiçbir alacağının bulunmadığının belirlendiğini; işin kapsamı dahilinde yapılan tüm imalâtların dikkate alınarak yüklenici gerekli tüm ödemelerin ara hakedişlerle yapıldığını; bu arada hakedişlere davacının herhangi bir itirazının bulunmadığını; ödenen ara hakedişlerin baz alınarak işin kesin hesabının geçici ve kesin kabullerinin de yapıldığını; davacının, hiçbir ihtirazı kayıt koymaksızın çıkarılan ara hakedişler sonunda "...idarenin iradesi ve talimatı ile idare yararına iş yapılmıştır..." şeklinde vekâletsiz iş görme hükümlerine göre ileri sürdüğü iddialarının hukukî dayanağının bulunmadığını; davacının, ne işlerin yapılabildiğini ispatladığını ve ne de defter ve kayıtlarında bu hususu ispatladığını; bu sebeple, davanın reddine karar verilmesini savunmuş, mahkemece yapılan yargılama sonucu davanın kısmen kabul, kısmen reddine karar verilmiş, verilen karar taraf vekillerince yasal süresi içerisinde temyiz edilmiştir.

1-Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre tarafların sair temyiz itirazlarının reddine,

2-Tarafların diğer temyiz itirazlarına gelince;

Taraflar arasında; davalı idare tarafından açılan ihale

sonucu, 17.10.2005 tarihli ve " M...ı (II)'nin işi" konulu sözleşmenin imzalandığı konusunda bir uyuşmazlık bulunmamaktadır. Taraflar arasında uyuşmazlık; sözleşme dışı olup hakedişe girmeyen alacağın bulunup bulunmadığı ve varsa bu alacağın talep edilip edilemeyeceği noktalarında toplanmaktadır.

Taraflar arasında düzenlenen sözleşme, düzenlendiği tarihte yürürlükte bulunan 818 sayılı Borçlar Kanunu'nun 355 (6098 sayılı Türk borçlar Kanununun 470.) ve devamı maddelerinde düzenlenen eser sözleşmesi niteliğindedir. Uyuşmazlığın, eser sözleşmesi hükümlerine göre değerlendirilip çözülmesi gerekli ve zorunludur. Davada sözleşme dışı fazla imalât bedelleri talep edildiğine göre; 818 sayılı mülga Borçlar Kanunu'nun 410 (6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 526.) ve devamı maddelerine göre kural olarak sözleşme dışı yapıldığı iddia edilen imalâtların bedelinin vekâletsiz iş görme hükümleri uyarınca yapıldığı zamanlardaki mahalli serbest piyasa rayiçleri dikkate alınarak hesaplanması gerekir. Mahkemece hakedişe girmeyen iş bedeli talepleri birim fiyat gözetilerek hesaplama yapan bilirkişi kurulu raporu esas alınarak hüküm altına alınması doğru olmamış, hükmün bozulması uygun bulunmuştur.

Öte yandan yüklenicinin davadan önce 23.12.2008 tarihli yazısı ile davalı idareyi temerrüde düşürdüğü gözden kaçırılarak daha sonraki bir tarihten faeize hükmedilmesi de doğru olmamıştır.

0 halde, mahkemece yapılması gereken iş; hükme esas alınan bilirkişi raporunu düzenleyen bilirkişi heyetinden ek rapor alınarak, davacının talebinin mülga 818 Borçlar Kanunu'nun 410. maddesinde düzenlenen vekâletsiz iş görme hükümleri gereği yapılan işin davalı iş sahibi yararına olduğu kısımlar belirlenerek bu işlerin yapıldığı yıl serbest piyasa fiyatları ile bedelinin hesaplanması, bu hesaplama yapılır iken serbest piyasa fiyatlarına KDV dahil olduğu hususu gözden uzak tutulmamalı, bu ilkeler doğrultusunda iş bedeli hesaplatılmalı, taleple bağlılık ilkesine dikkat edilerek talep doğrultusunda iş bedeli kabul edilmeli ve belirlenecek bu bedelin 1.000,00 TL'sine 23.12.2008 tarihli dilekçe nazara

alınarak temerrüt tarihi belirlenerek faiz işletilmeli, geri kalan kısım var ise bu kısma da dava ve ıslah tarihleri gözetilerek faiz başlatmak olmalıdır.

SONUÇ: Yukarıda 1. bentte açıklanan nedenlerle tarafların sair temyiz itirazların reddine, 2. bent uyarınca hükmün taraflar yararına BOZULMASINA, ödedikleri temyiz peşin harçlarının istek halinde temyiz eden taraflara geri verilmesine, karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde karar düzeltme isteminde bulunulabileceğine 24.04.2017 gününde oybirliğiyle karar verildi.